

højtærede Stats- og Finansminister havde tilbudt Landmandsbanken at gaa til Rigsdagen og forsøge en Ordning med den, kan jeg ikke tænke mig nogen psykologisk eller økonomisk Grund til, at Landmandsbanken da ikke skulde modtage et Tilbud om en Ordning i Lighed med den, som nu foreslaas af Regeringen. Jeg har dog den Tiltro til de Mænd, der ledede Landmandsbanken, at de da vilde have foretrukket, at Staten ilede dem til Hjælp, saaledes som den nu gør, for at lukke Banken. Hvorfor skulde de dog gøre det? Der er ingen Grund til at tro dette. Derfor kunde den højtærede Statsminister altsaa have handlet den Gang, akkurat som han handler nu, og jeg ved ikke, hvad der var blevet slaaet i Stykker ved det. Den højtærede Statsminister siger, at da var alting gaaet tabt, da var Katastrofen kommet — det undrer mig, at den højtærede Statsminister ikke brugte Ordet Kaos, som han plejer at bruge om meget politisk, som ikke behager ham —, altsaa: da var Kaos kommet, da havde det været Katastrofe, hvis jeg var gaaet til Rigsdagen og havde sagt: Her er Bankinspektørens Opgørelse, nu maa der handles! Ja, men det er jo det, den højtærede Statsminister gør i disse Dage. Den højtærede Statsminister kommer jo med den Bankinspektøropgørelse, som Bankinspektøren hele Tiden har staaet bagved, og som man nu anerkender som rigtig, skønt intet har forandret sig fra Juli til nu. Nu anerkender man den som rigtig. Jeg ved egentlig ikke, hvorfor den er blevet bedre, sikrere i sit Skøn, end den var den Gang. Nu kommer man med den og siger: Hjælp! Vil den højtærede Statsminister ikke, i Stedet for at overvælde mig med saa mange Ord om, i hvilken Pligtkollision han den Gang var, hvorledes han vaklede under de overordentlige Overvejelser, som da fandt Sted . . . (Statsministeren [N. Neergaard]: Jeg vaklede ikke.) Jo, den højtærede Statsminister maa dog den Gang have undersøgt Forholdene og ikke have været ganske sikker paa, hvad der skulde finde Sted, siden han selv siger her, at han paa et vist Tidspunkt, da der truedes, accepterede Nationalbankens Tilbud eller Forsøg paa at klare det — selv havde han altsaa intet.

Men hvad er Forskellen paa den Gang og nu? Her giver altsaa den højtærede Statsminister den Forklaring, at Sindene ikke var forberedt. Mener Statsministeren virkelig, at man skal forberede Sindene paa en stor Katastrofe ved at tage en mindre og derved gradvis gaa frem til

den større. Man kunde maaske altsaa tænke sig i dette Øjeblik, at der endnu forestaar en uhyre økonomisk Katastrofe, som Statsministeren forbereder ved det, der sker i disse Dage. Jeg tror i og for sig ikke, at den højtærede Statsminister kan opretholde det som rigtigt for en Statsmand eller for en Finansminister, at man langsomt forbereder en Befolkning paa de Ulykker, der maa ramme den. Jeg har hørt, at man forbereder en, der skal miste en kær Slægtning, paa, at Døden vil indtræde, men jeg har aldrig tænkt mig, at noget lignende kunde finde Sted for den ledende Mand i et Samfund: at han langsomt indgav Befolkningen den Gift, som til Slut skulde dræbe den.

Hvad er der sket mellem Juli og nu, som gør, at nu maa det aabnbares? Jeg ser ikke, der er sket andet, end at Landmandsbankens Aktier er faldet, og at det Opkøb, som fandt Sted, er hørt op, og da er det mig fuldkommen ufatteligt, at der ikke for bankkyndige Folk er kommet dette op, at det var rimeligt at lade Landmandsbankens Aktier gaa ned til det Punkt, hvor der kunde blive Købere. Det er ikke saa mærkeligt, naar man forkyn-der, at der er et Tab paa 55 Mill. Kr., at Publikum da ræsonnerer saaledes: Der bliver neppe noget synderligt Udbytte i Aar, maaske heller ikke til næste Aar — og saa falder Aktierne. Den Ulykke havde ikke været saa stor, og da der ikke er sket noget, maatte altsaa Nationalbankens Tilbud den Gang, et Tilbud, som jo accepteredes af Regeringen, endnu kunne staa ved Magt. Hvad skulde der saa egentlig være i Vejen for, at Landmandsbanken kunde fortsætte og indtjene Tabet, siden der intet er sket, siden i Virkeligheden Bankens Opgørelse vel ikke er forandret, men heller ikke modbevist? Thi hvis det er et Skøn — og Bankinspektøren siger jo, at det er et Skøn; han tror paa *sit* Skøn, det er der vel ikke Tvivl om; han siger det jo ogsaa, der skal ikke ligge nogen Insinuation i mine Ord —, hvis det er et Skøn, hvorfor holder dette Skøn da ikke mere? Da ikke af den Grund, at Aktierne er faldet? Det har jo ikke det mindste med den Sag at gøre. Det er derfor, jeg ikke rigtig forstaar: hvis det er rigtigt nu at komme til Rigsdagen og forlange en saa stor Hjælp, som her gives til en Bank, der ganske vist er i Nød, men maaske kunde klare sig selv, hvorfor staa saa ikke det mere ved Magt, som Nationalbanken mente, og som Bankinspektøren ikke turde gaa imod? Her har